

Milyenek a magyar nők?

– Interjú Széles Annával –

Az 1960-as évek közepe táján feltűnt a román filmekben egy meglepően fiatal hölgy, akiről nehezen lehetett megmondani azt, hogy színésznő vagy pedig a valódi Ilona, akit egy erdélyi faluból vittek a filmforgatásra. A filmkritikusok azonnal felfigyeltek a tehetségére, és a nézőközönség hagyta magát meghódítani az olyan replikáktól, ahol az apró kiejtési hibák csábító erénnyé váltak.

– Kedves Széles Anna, noha már sok éve Budapesten él, Romániában emlékeznek önre a sok filmből, amelyekben szerepelt. Hadd elevenítsük fel az Adevárul olvasói számára az ön találkozását a filmmel.

– 1961-ben történt, a Marosvásárhelyi Színművészeti Főiskola elsőéves hallgatója voltam. Egyszer csak megjelent a főiskolán néhány bukaresti filmproducer, akik színészeket kerestek egy filmhez. Mindegyiküket lefényképezték, beszélgettünk. A tanáraink azt mondták, ne képzeljük magunkat nagy sztároknak, mert ilyen tesztek minden évben végeznek és még senkit sem választottak ki film-szerepre. Én akkor nem tudtam valami jól románul, de emlékszem arra, hogy amikor a színpadra felléptem, a bukaresti rendező azt mondta, hogy mosolyogjak. Halkan beszélt, és akkor nem értettem pontosan, hogy mit mondott. Az operatőr ezt észrevette, és rám kiáltott, hogy mosolyogjak. Annyira megörvendtem, hogy értem amit mond, hogy nagyon nagyot mosolyogtam, és nekik ez az arckifejezés maradt meg. Később hívtak a tényleges próbára. Sikeredt, és a nyári szünetben már elkészült a film is. A címe: Vakáció a tengerparton. Ez volt a legelső román színes szélesvásznú film.

– Kivel játszott együtt az első filmjében?

– A partnerem Alexandru Repan volt. Iurie Darie már sztárnak számított Romániában, és én el voltam ragadtatva, hogy a valóságban, élőben láthatom, vele együtt játszhatok. A színésznők közül Melania Cârjă és Ileana Sandu jut eszembe. A film három főiskolás diáklánnyól szólt, akik a nyári szünetben a tengerparton dolgoztak, hogy a szocializmust építsék. A főszereplők a helyekbe készültek üdülni, de a tengerpartra érkeztek, és ez a film kiindulópontja. Találkozások, szerelmek, bonyodalmak és sok zene. Nagyon szép emlékeim vannak arról a filmről, filmezésről, ahol azonban nekem meg kellett tanulnom vízisíelni. Megtanultam egy oktatótól. Később, amikor meghívtak Acapulcoba, néztük a filmfesztivál igazgatójával, rendezőkkel és színészekkel, hogy a közelben mások hogyan vízisíelnek. Mondtam, hogy én is

tudok, és ezen nagyon elcsodálóztak. „Hogy tudsz, hol tanultál te meg vízisíelni Romániában?” – kérdezték a házigazdák. És gyorsan odahozattak minden kelléket, na lássuk, mutasd meg, hogy tudsz! Nagyon izgultam, hogy le ne essek a deszkáról, de nem estem le, a víz tiszta volt és csendes. Akkor azt írták az újságok, hogy a románok nem is élnek olyan rosszul, mint ahogyan hírlík.

Ilonka színre lép

– Következett aztán az Akasztottak erdeje?

– Az Akasztottak erdeje a harmadik filmem, a másodiknak a címe: A szerelem életkorában. Rendezője Francisc Munteanu. Ebben a filmben is nagyon nagy szerepem volt, és a véletlen úgy hozta, hogy mélyesen megható élményben volt részem a filmmel kapcsolatban. Én egy lányt alakítottam, aki beleszeretett egy börtönből szabadult fiúba. Nos, nemrég Nagyváradon voltam az érettségi találkozónkon. Ott találkoztam egykori osztálytársaimmal, akik elmesélték, hogy a börtönben látták azt a filmet. Az 1956-os budapesti forradalom után röpcédulákat készítettek "Éljen a szabadság!" felirattal, és a román hatóságok bebörtönözték őket. Ott bent, néhány év múlva jó magaviseletükért levetítettek nekik egy filmet, amelyben engem is láthattak. Ők nem tudták, hogy én színésznő lettem, de látták a nevemet és megismertek. Most is libabőrös leszek, ha ezt a történetet elmesélem.

– Hogyan ismerkedett meg Liviu Ciulei rendezővel?

– Még mindig főiskolás voltam, a harmadik évet végeztem, amikor az Akasztottak erdeje készült. Liviu Ciulei okvetlenül magyar lányt akart Ilona szerepéhez. Amikor meglátott az egyik próbán, azt mondta, kész, nem keressük többé, ő az Ilona. A filmnek nagy sikere volt, sok külföldi filmfesztiválon bemutatták, díjakat is nyert. (Szerk. megj.: többek között 1965-ben, a Cannes-i Filmfesztiválon is díjazták, és 2007. májusáig ez volt a román filmgyártás legnagyobb nemzetközi sikere, kitüntetés!) Emlékszem, hogy egy mamaiai fesztiválon megkap-

Archív

tam a legjobb női szereplő díját, utána ünnepség volt és buli, de én alig vártam, hogy a szállodaszobámba mehessek, mert tanulnom kellett a vizsgákra. Amikor ezt elmeséltem a főiskolán, a tanárok nevettek rajtam, és azt mondták, miért nem ünnepelem, miért nem mulattam, hiszen ők örjöngtek örömmükben, amikor a rádió bement, hogy én nyertem. Alig várták, hogy gratulálhassanak, nemhogy gondot okozzanak nekem a vizsgákon.

Jól dolgoztam Ciulei úrral, ő mindenkiné dicsért, hogy tehetséges és fegyelmezett vagyok.

Florin, a nagy szerelem

– Nagyon természetesnek és ösztön-szerűnek tűnt a játéka azokban a szerepekben, amelyekben láttam. Kidolgozott volt a spontaneitása, az ösztönössége, sokat gyakorolta?

– Nem volt nehéz. Nekem könnyűnek tűnt eljátszani a szerepeimet. Csak bele-néztem a Ciulei szemébe, és tudtam, hogy mit kell tennem, hogyan kell játszanom. Hasonlóképpen sokat segített Victor Bengiuc is. Én mindegyik színésszel jól kijöttem, de Victorral és Florinnal rendkívül jól ment a játék, a szerep. Florin Piersic nagyon jó partner volt a színpadon, vele mindig biztonságban éreztem magam.

– Florin Piersic az életben is sok évig partnere volt. Hogyan ismerte meg, hogyan lett szerelmes?

– Már nem is tudom, hogyan ismerkedtünk meg, azt hiszem Buftéán, a filmforgatásokon. De ő akkor nős volt, és emlékszem, hogy folyton azt mondta nekem, ne menjek Florinnal színházba, mert beleszeretek. De én mégis elmentem. Megnéztünk néhány előadást, aztán nem történt semmi. De Florin éveken át mindig küldött egy-egy képeslapot onnan, ahol éppen járt. Nyolc évvel a válása után együtt szerepeltünk egy filmben. A forgatás elixírje volt a film címe. A forgatás alatt szerelmese lettünk egymásba, és gyorsan össze is házasodtunk.

– Mennyit tartott a nagy szerelem?

– Közel tizenöt évet. De azalatt mi külön éltünk, én Kolozsváron, ő Bukarestben. És jártunk egymáshoz, mint a szeretők.

– Miért nem költözött hozzá, Bukarestbe?

– Bonyolult helyzet volt. Én a Kolozsvári Magyar Színház alkalmazottja voltam, ott kaptam a főszerepeket, és attól féltem, hogy ha Bukarestbe megyek, akkor csak a tálcát kell hordoznom a színpadokon. Ráadásul a családom, a rokonságom, mindenki Erdélyben élt. A gyerekünk velem lakott, Kolozsváron. Florin nem féltette, nem csinált ebből gondot, jött látogatába, és ennyi. Ami nehézség volt – iskola, betegség –, az mind nekem jutott, nekem kellett megoldanom.

A nők mindenütt egyformák

– A magyar nőkről azt mondják, hogy vagy biztosan hűségesek, vagy nagyon

önzetlenek, túlságosan jólelkűek. Megkockáztat egy jellemzést ezzel kapcsolatban?

– Tudom, mire céloz a kérdés, de a válaszom az, hogy nem lehet általánosítani. Én ismerek magyar nőket, akik ötven évig éltek ugyanazzal a férfival, de vannak barátnőim, ismerőseim, akik egyszer vagy kétszer elváltak már. Nem hiszem, hogy a magyar nők különbek volnának, mint a nők általában.

– Ön könnyen elvált Florin Piersictől?

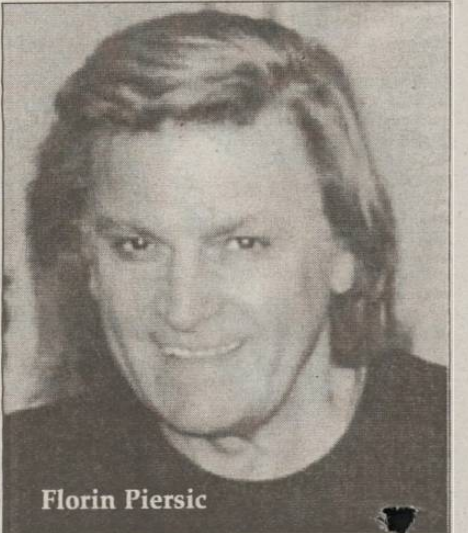
– A mi válásunk civilizáltan történt, de sokáig tartott, vagy ötször adtam a válópert. A gond az volt, hogy Florinnak a kolozsvári ügyvédek zöme iskolatársa volt, Florin nem akart válni, és valahányszor eljött a tárgyalásokra, mondott néhány viccet az ügyvédeknek, akik aztán igyekeztek lebeszélni engem a válásról. Ötödik alkalommal, amikor máskülönlegesen kifizettem, azt mondtam Florinnak, gyere, váljunk el, nem mondom senkinek. Ő azt mondta, hogy szeret, nem tud élni nélkülem, de végül is beleegyezett, és elegánsan váltunk el.

Hol az otthon?

– Florin Piersic után következett újabb házasság?

– Nem.

– Miért nem?

Florin Piersic

– Nem volt erőm még egy házassághoz. Ott volt a gyermekünk, Daniel, és a felelősség túlságosan nagy volt ahhoz, hogy még egyszer megpróbáljam.

– Mikor jött Budapestre?

– 1989-ben.

– Nehéz volt elhagyni Romániát abban az időben?

– Nem volt könnyű. Két évet vártam, amíg megkaptam minden szükséges papírt, engedélyt. Azt mondtam, családi egyesítés, hiszen voltak magyarországi rokonaim. Ennek köszönhetően kaptam meg a kitepedési engedélyt.

– Tudta folytatni a karrierjét Magyarországon?

– Nehezen indult, de sok barátom volt, és hamar kaptam egy állást a Thália Színházban. Ott játszottam, amíg megszűnt a színház, aztán nyugdíjba vonultam. Ám mivelhogy a mi hivatásunkban minden életkor számára adódnak szerepek, szerencsém volt, és az utóbbi években tévéfilmekben kaptam szerepeket, és újabban két külföldi televízió reklámklipjeiben is szerepeltem.

– Széles Anna hol érzi magát otthon?

– Amikor Nagyváradra megyek, azt mondom, hogy hazavágyok. Miután a rokonaimmal és a barátaimmal együtt voltam, azt mondom, no, én hazatérek Budapestre. Azt hiszem, hogy az otthon az, ahol az ember jól érzi magát, és én ott érzem jól magam, ahol a barátaim és a szeretteim vannak.

Ioan Matei,

Budapest, Adevárul, 2005

(Fordította és alcímekkel ellátta:

Botos László)

KABELKON
Forgalmazás és szaktanácsadás.
Optikai és koaxiális rendszerek.

Virág negyed, Bl.: 41, Sc.: E,
Gyergyószentmiklós - Harghita megye
535500 - Románia
www.kabelkon.ro
kabelkon@kabelkon.ro

A legjobb kapcsolat!